

Päivystystilanteiden järjestäminen kotihoitossa ja hoivayksiköissä (Päätijä)

- Oikeanlainen tuki oikeaan aikaan

Tuula Lahti
Projektipäällikkö
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
Sosiaali- ja terveystoimi

Helena Soini
Erityissuunnittelija
Sosiaali- ja terveystoimi

Helsinki

Pätijä-hankkeen tausta

• Mikä on päivystyksellinen tilanne?

- **Ongelma, joka pitää ratkaista välittömästi**
 - asiakas on **kotona tai palveluasumisessa.**
- Päivystyksellinen tilanne ei tarkoita pelkästään akuuttia lääketieteellistä ongelmaa
 - Se johtaa herkästi ensihoidon ja päivystyksen palveluihin
- Olisiko tilanteeseen voitu ennakoida/varautua? Olisiko voitu puuttua aiemmin?
- **Huom. Päivystyspoliklinikka on hyvä ja oikea paikka akuutisti sairastuneelle vanhukselle!**

Pätijä-hankkeen tausta

- Yli puolella kotihoidon hoitoa saavista asiakkaista on epävakaata terveydentilaa ja vähintään **joka kolmas** kotihoitoa saava asiakas käyttää päivystyksen tai sairaalan hoitajaksoja **kolmen kuukauden ajanjaksona** (Finne-Soveri, H, 2017, Yleislääkäri-lehti)
- 30% sisätautipäivystyksen asiakkaista on kotihoidon asiakkaita
- Vuonna 2030 yli 75 v asukkaita on noin 70.000 henkilöä, nyt 45 000 henkilöä
- Tarvitaan uudenlaisia tapoja ja ratkaisuja tehdä työtä
- Laki-,asetus- ja suositusmuutokset
- Palvelujen kustannukset ja niiden vaikuttavuus

Pätijän tavoitteet

- 1) Osaamme tunnistaa ja ennakoida erilaiset päivystykselliset tilanteet kotihoidossa ja palvelutaloissa
- 2) Etsimme parhaan mahdollisen tavan hoitaa päivystystilanteita kotihoidossa ja hoivakodeissa.
- 3) Selvitämme ja kehitämme päivystystilanteiden hoidon prosessia: Selkeytämme hoitovastuuta, vältämme tarpeettomia päivystykseen tai sairaalaan joutumista
- 4) Toimimme ja kehitämme hanketta verkostossa
- 5) Tunnistamme ammatillisen osaamisen, vahvistamme osaamista ja kehitämme uusia ja vaikuttavia koulutusmalleja.
- 6) Etsimme uusia hoitoteknologisia, digitaalisia ja tekoälyyn pohjautuvia ratkaisuja ja osallistumme niiden kehittämiseen.

Pätijän tilannekatsaus

- 1) Rekisteritutkimuksessa on selvitelty ensihoidon ja päivystyksen käyttöä:
 - Ensihoidon käynneistä kotihoidossa vuonna 2017 (noin 15 000 käyntiä) noin kolmanneksessa ensihoito totesi, ettei ole kuljetustarvetta (noin 5200 käyntiä). Työpajoissa moniammatilliset ryhmät ovat miettineet ratkaisuja.
 - Kotihoidon lääkärit huolehtivat ennakoivista hoitosuunnitelmista.
 - Kartoitetaan ja kokeillaan erilaisia konsultaatiomalleja hoitajien tueksi. Syksyn 2019 aikana valmistellaan yhteenvetoa.
 - Geriatria konsultaatiotukea on vahvistettu toukokuussa 2019 ja tehty ohjeistus.
- 2) Tilanearvion osaamista varten on kehitetty päivystystilanteiden opas, jonka systemaattinen koulutus alkoi 2.9.
- 3) Päivystystilanteiden hoidon prosessia kehitetään yhteistyössä Terveys- ja hyvinvointikeskuksen ja HUS-Akuutin kanssa.
- 4) Pätijä on osallistunut RET (Riskiryhmien etsiminen ja tunnistaminen) ja PPT (Paljon palveluja tarvitsevat) sekä Kuntouttavan arviointijakson työryhmiin. Yhteistyössä on luotu ikääntyneille päihde- ja mielenterveyden asiakkaille neljä hoitopolkua mm. akuuttitilanteita varten. GeroMetro-verkostossa valmistellaan yhdessä pääkaupunkiseudun päivystystilanteiden ratkaisuja ja tavoitellaan geneerisiä toimintamalleja.
- 5) Pätijä on kehittämässä ja työstämässä verkko- ja virtuaalikoulutusta perehdys- ja täydennyskoulutusta varten.
- 6) Tutustuttu tekoälyn mahdollisuuteen ennustaa päivystykseen joutumista (Seinäjoki). Päivystystilanteiden opasta muokataan käytettäväksi hoitajan mobiiliin.

Kiitos mielenkiinnosta!

Lisätietoja:

tuula.lahti@hel.fi

helena.soini@hel.fi

Helsinki